



PODNIKANIE NA KONKURENČNÝCH TRHOCH

Prednáška 2

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

Ak chce firma dosiahnuť vyšší zisk,

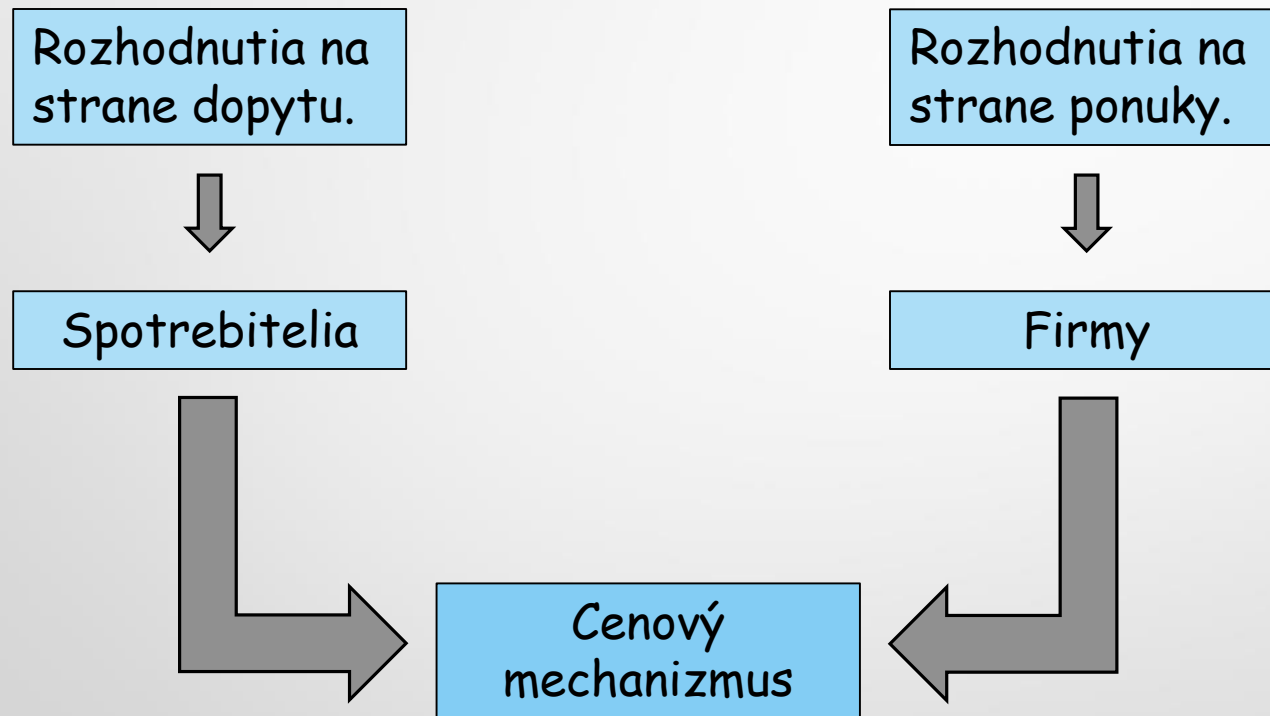
- mala by cenu svojich produktov zvýšiť alebo znížiť?
- mala by zvýšiť produkciu alebo vyrábať menej?
- mala by zmeniť svoj produkt alebo vyrábať stále ten istý bez zmeny?
- Firma je ovplyvnená trhovým prostredím, v ktorom podniká.

Príjemca ceny

- Osoba alebo firma bez právomoci ovplyvniť trhovú cenu.

- **Ako funguje konkurenčný trh?**
- Príklad: **dokonale konkurenčný trh**
 - Ide o trh, na ktorom je veľký počet výrobcov a spotrebiteľov, pričom žiaden z nich nemá vplyv na cenu \Rightarrow všetci sa stávajú príjemcom ceny.
- Na iných trhoch majú firmy určitú voľnosť pri rozhodovaní o cenách, ktoré účtujú.

Cenový mechanismus



Cenový mechanizmus

- Systém v trhovej ekonomike, v ktorom zmeny ceny v reakcii na zmeny dopytu a ponuky majú za následok vyrovnanie dopytu s ponukou.



- **Equilibrium (rovnováha)** - Pozícia, od ktorej neexistuje dôvod odkloniť sa od súčasných cien a množstiev.

Účinnok zmien dopytu a ponuky

- Zmena dopytu
- Zmena ponuky

Vzájomná závislosť trhov

- Vzájomná závislosť trhu statkov a trhu výrobných faktorov

Vzájomná závislosť trhov

- **Trh statkov:**
 - Zvýši sa dopyt po statkoch
 - Na trhu vzniká nedostatok
 - To spôsobuje, že cena tovaru stúpa
 - Toto eliminuje nedostatok tým, že utlmí časť dopytu a povzbudí firmy, aby vyrábali viac

Vzájomná závislosť trhov

- **Trh výrobných faktorov:**
 - Zvýšená ponuka tovaru spôsobuje zvýšenie dopytu po výrobných faktoroch použitých pri jeho výrobe.
 - To spôsobuje nedostatok týchto vstupov.
 - To spôsobuje, že ich ceny stúpajú.
 - To eliminuje ich nedostatok tým, že obmedzuje časť dopytu a povzbudzuje dodávateľov vstupov, aby viac dodávali.

Vzájomná závislosť rôznych trhov statkov

- Zvýšenie ceny jedného statku povzbudí spotrebiteľov, aby kupovali alternatívne statky . Tým sa zvýšia ceny alternatív. To zase povzbudí výrobcov, aby dodávali viac alternatív.

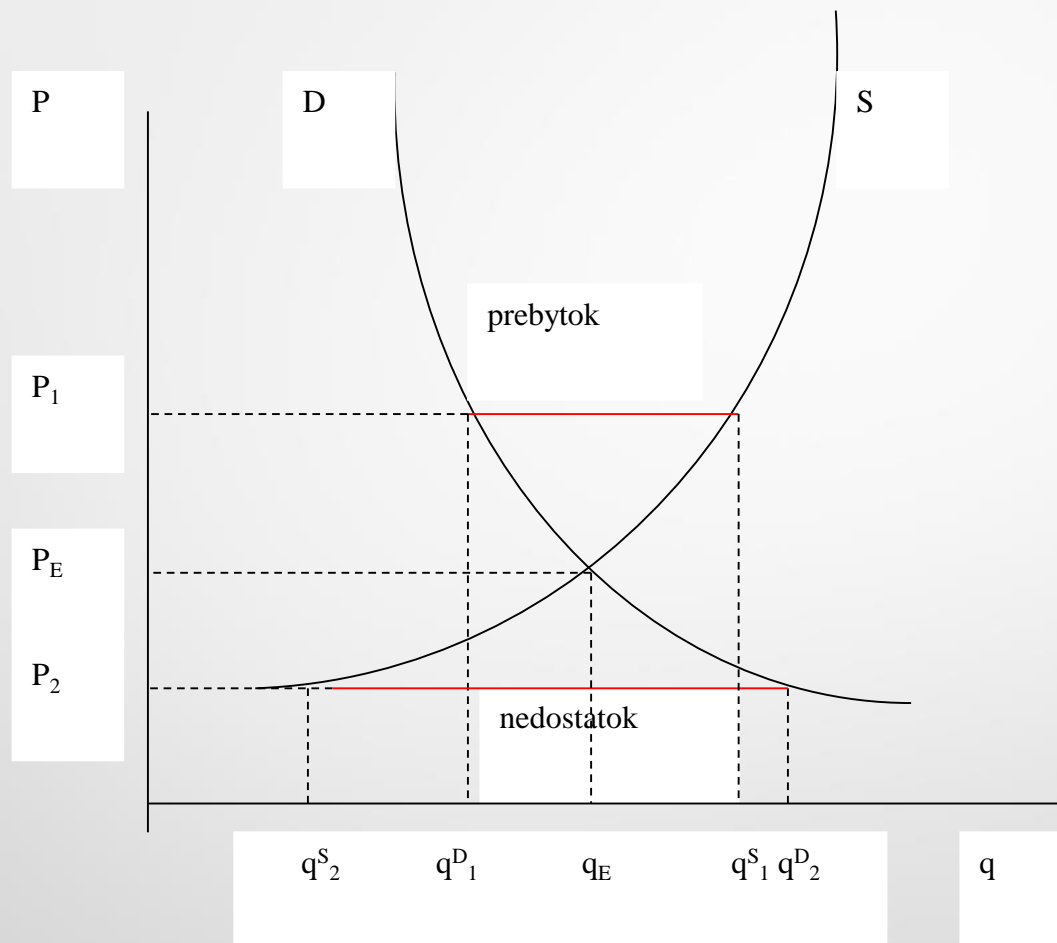
Dopyt

- **Funkcia dopytu**
- **Krivka dopytu**
- **Zákon dopytu**
 - Dopytované množstvo statku, za určité časové obdobie, klesá so stúpajúcou cenou a pri poklese ceny stúpa.
- **Dva dôvody zákona dopytu:**
 - **Príjmový efekt rastu ceny**
 - **Substitučný efekt rastu ceny**

Ponuka

- Funkcia ponuky
- Krivka ponuky

Trhová rovnováha



Vyčistenie trhu

- Trh sa vyčistí, keď sa ponuka zhoduje s dopytom a na trhu nie je ani nedostatok ani prebytok. Vzniká:
 - Rovnovážna cena
 - Rovnovážne množstvo

Úloha: Realitný trh

- Vývoj na trhu s realitami za posledných 10 rokov.
- Aktuálna situácia na realitnom trhu v SR.
- Faktory ovplyvňujúce dopyt po nehnuteľnostiach